

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β΄

ΦΕΚ 2499 Β΄

Μαρούσι, 04-09-2012
Αριθ. Πρωτ. 100579/Γ2

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
E-mail: t09tee07@minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Βιολέτης Α.
Τηλέφωνο: 210 344 3276
Fax: 210 344 33 90

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: «Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος επιλογής «Αγωγή Υγείας – Πρώτες Βοήθειες» της Α΄ Τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ.»

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τα άρθρα 4 και 18 του ν. 3475/2006 «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 146 Α΄).
2. Την υπ΄ αριθμ. 42790/Γ2/12-04-2012 Υ.Α. με θέμα «Τροποποίηση του Ωρολογίου Προγράμματος Σπουδών της Α΄ τάξης Ημερησίων ΕΠΑ.Λ. όπως καθορίστηκε με την υπ΄ αριθμ. 73030/30-06-2011 Υ.Α. (ΦΕΚ 1643 Β΄) και διορθώθηκε στο ΦΕΚ 2132 Β΄» (ΦΕΚ 1377 Β΄).
3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).
4. Το άρθρο 2 παρ.3 του ν.3966/2011 (ΦΕΚ 118 Α΄) «Θεσμικό πλαίσιο των Προτύπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος» και λοιπές διατάξεις».
5. Τις διατάξεις της με αρ.πρωτ.76051/04-07-2012 απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού Θεόδωρο Παπαθεοδώρου» (ΦΕΚ 2091 Β΄).
6. Το γεγονός ότι το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού σύμφωνα με το υπ΄ αριθμ.πρωτ.87692/Γ2/31-07-2012 έγγραφό του ζήτησε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής την εισήγηση του σχετικά με τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών των Επαγγελματικών Λυκείων (ΕΠΑ.Λ.).
7. Το με αρ. πρωτ. 2207/08-08-2012 έγγραφο του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (Ι.Ε.Π.).
8. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε:

Τον καθορισμό του Αναλυτικού Προγράμματος Σπουδών του μαθήματος «Αγωγή Υγείας – Πρώτες Βοήθειες» της Α΄ Τάξης ημερησίων ΕΠΑ.Λ ως ακολούθως:

**ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
“ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ” ΤΗΣ Α΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΕΠΑ.Λ.**

Σκοπός του μαθήματος είναι η προάσπιση, η βελτίωση και η προαγωγή της ψυχικής, σωματικής και κοινωνικής υγείας των μαθητών/τριών αναπτύσσοντας ατομικές και κοινωνικές δεξιότητες μέσα από την ομαδοσυνεργατική - βιωματική μάθηση.

Στόχοι του μαθήματος:

1. Η αναβάθμιση της σχολικής ζωής– Σύνδεσή της με την κοινωνική πραγματικότητα.
2. Η πρόληψη του αποκλεισμού νεαρών ατόμων από την κοινωνία και την αγορά εργασίας.
3. Η ανάπτυξη ατομικών και κοινωνικών δεξιοτήτων και η διαμόρφωση ατόμων με κριτική στάση.
4. Η μείωση της σχολικής αποτυχίας και της εγκατάλειψης του σχολείου.

ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

ΑΞΟΝΕΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ
1. Διαπροσωπικές σχέσεις – Ψυχική Υγεία (Θεματολογία Κορμού)	Ο εαυτός μου-Η σχέση μου με τους άλλους Η σχέση μου με το περιβάλλον Αυτοεκτίμηση, Ατομική ταυτότητα, Συναισθήματα, Επικοινωνία, Ενεργητική ακρόαση, Κοινωνικός αποκλεισμός – Ίσες ευκαιρίες, Ισότητα των δυο φύλων, Ρατσισμός, Βία, Αντιμετώπιση πένθους, Αντιμετώπιση άγχους (σχολικού– εργασιακού)
2. Πρόληψη Χρήσης Εξαρτησιογόνων ουσιών-εξαρτήσεων	Ναρκωτικά, Αλκοόλ, Τσιγάρο, Διαδίκτυο
3. Κατανάλωση και υγεία	Διατροφή και διατροφικές συνήθειες, Παχυσαρκία, Καρδιαγγειακά νοσήματα, Στοματική Υγιεινή, Γενετικά τροποποιημένα προϊόντα κ.α.
4. Σεξουαλική Αγωγή – Διαφυλικές σχέσεις	Σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, AIDS, Ηπατίτιδα Β, Πρόληψη σεξουαλικής κακοποίησης, Σεξουαλική παρενόχληση
5. Φυσική Άσκηση και Υγεία	Ελεύθερος χρόνος και προσωπικά ενδιαφέροντα ποδηλασία, κολύμβηση, περπάτημα, χορός, ασφαλής πλοήγηση στο διαδίκτυο, ηλεκτρονικά παιχνίδια κ.α.
6. Κυκλοφοριακή Αγωγή – Ατυχήματα	Οδική συμπεριφορά των μαθητών-πεζών,

	Κράνος και Ζώνη ασφαλείας, Αρνητικές επιπτώσεις της χρήσης αλκοόλ πριν και κατά την οδήγηση, Παιδιά στο αυτοκίνητο, Μαθητές ως οδηγοί μοτοποδηλάτων, όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν, Μαθητές ως επιβάτες σχολικών λεωφορείων, αεροπλάνων, πλοίων και άλλων μέσων όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν,
7. Περιβάλλον και Υγεία	Καρκίνος, Έκθεση σε τοξικές ουσίες και στην υπερβολική ηλιακή ακτινοβολία, Μόλυνση περιβάλλοντος
8. Εθελοντισμός	Εθελοντική Αιμοδοσία, (Μεσογειακή Αναιμία), Προσφορά ιστών και οργάνων, Πρώτες βοήθειες, Εργασία, Εθελοντής σχολικός τροχονόμος
9. Αντιμετώπιση έκτακτων καταστάσεων (ανάπτυξη δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση του άγχους, του φόβου, κ.λ.π.)	Σεισμοί, Πλημμύρες, Πυρκαγιές, Ναυάγια

Ο πρώτος άξονας «*ψυχική υγεία – διαπροσωπικές σχέσεις*» αποτελεί τη βασική θεματολογία κορμού. Οι υπόλοιποι οκτώ άξονες περιλαμβάνουν ειδικά θέματα όπως διατροφή, στοματική υγιεινή, σεξουαλική αγωγή-διαφυλικές σχέσεις, πρόληψη χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών, πρώτες βοήθειες, κυκλοφοριακή αγωγή, ατυχήματα κ.ά.

Η βασική θεματολογία κορμού επικεντρώνεται στην επεξεργασία των ψυχοκοινωνικών παραγόντων που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά και αναλύεται σε τρεις υπο-άξονες: ο εαυτός μου, η σχέση μου με τους άλλους, η σχέση μου με το περιβάλλον. Τα θέματα που αναπτύσσονται στη βασική θεματολογία κορμού αποτελούν την ενιαία βάση για την επεξεργασία των επιμέρους ειδικών θεμάτων.

Για το λόγο αυτό, ο βασικός άξονας «*ψυχική υγεία – διαπροσωπικές σχέσεις*» προτείνεται κατά προτεραιότητα από το σύνολο των αξόνων της Αγωγής Υγείας ως υποχρεωτικό αντικείμενο στο Α΄ τετράμηνο και οι Πρώτες Βοήθειες ως υποχρεωτικό αντικείμενο στο Β΄ τετράμηνο με τα ακόλουθα ενδεικτικά αναλυτικά προγράμματα, από τα οποία οι εκπαιδευτικοί μπορούν να επιλέξουν θεματικές ενότητες, που θα δώσουν το κύριο βάρος ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών/τριών του σχολείου τους.

ΒΑΣΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΟΜΑΔΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ
Ι. Διαπροσωπικές σχέσεις – Ψυχική Υγεία		
Α. Ο εαυτός μου (Ατομική ταυτότητα και αυτοεκτίμηση)	<p>1 Α. Οι μαθητές/τριες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναζητήσουν και να προβληματιστούν σχετικά με τους παράγοντες που συντελούν στη μέχρι τώρα διαμόρφωση της ατομικής τους ταυτότητας. Γνωρίζοντας καλύτερα τον εαυτό μας έχουμε τη δυνατότητα να κατανοήσουμε καλύτερα τον τρόπο που σχετιζόμαστε με τους άλλους. • Να συνειδητοποιήσουν την εικόνα που έχουν για τον εαυτό τους, να διερευνήσουν τις διαδικασίες ανάπτυξης της αυτοεκτίμησης καθώς και τη συμβολή των άλλων στη διαμόρφωση της ατομικής τους ταυτότητας. • Να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των συναισθημάτων τους και πώς ο τρόπος με τον οποίο τα διαχειρίζονται επηρεάζει τη σχέση τους με τους άλλους αλλά και το πώς νιώθουν για τον εαυτό τους 	<p>1.1. Α</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ο ρόλος της προσωπικής μου ιστορίας στη διαμόρφωση της ατομικής μου ταυτότητας (σημαντικά πρόσωπα, σημαντικά γεγονότα). - Η επίδραση θετικών και αρνητικών μηνυμάτων στην εικόνα που έχω για τον εαυτό μου. - Πώς θα ήθελα να με βλέπουν οι άλλοι. - Οι αλλαγές στην εφηβεία. Ομοιότητες και διαφορές στο βαθμό και το ρυθμό αλλαγής σε σχέση με τους άλλους. Πώς αισθάνομαι γι' αυτές τις αλλαγές. - Οι προσωπικές μου ανάγκες, οι επιθυμίες μου, τα ενδιαφέροντα μου, οι προσωπικές μου φιλοδοξίες. - Αναγνωρίζω τα συναισθήματα μου. - Εκφράζω τα συναισθήματα μου. - Αντιμετωπίζω καταστάσεις που προκαλούν "δύσκολα" συναισθήματα (απώλεια, σύγκρουση). - Η εικόνα που έχω για μένα, για το σώμα μου, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μου, τις ικανότητες μου. Πώς διαμορφώνεται σταδιακά αυτή η εικόνα και κατά πόσο επηρεάζει τις σχέσεις μου με το άλλο φύλο και τη συμπεριφορά μου γενικότερα (τη διατροφή μου, το ντύσιμο μου, τα ενδιαφέροντα μου, τις επιλογές μου). - Τα συναισθήματα που συνοδεύουν τις αλλαγές που βιώνω σε σχέση με τον εαυτό μου, το άλλο φύλο, τις καθημερινές μου ασχολίες και τους μελλοντικούς μου στόχους. - Επιθυμίες, αναστολές, απαγορεύσεις, κανόνες και όρια. Καταστάσεις θυμού, άγχους, απόρριψης, θλίψης, έρωτα, μοναξιάς. Κάτω από ποιες συνθήκες δημιουργούνται και πώς τις αντιμετωπίζω. - Οι προσωπικές μου αξίες (ηθικές, θρησκευτικές, ιδεολογικές), τα δικαιώματα μου και οι υποχρεώσεις μου. - Οι φιλοδοξίες μου, τα όνειρα μου και οι μελλοντικοί μου στόχοι. Οι μεταβαλλόμενες ανάγκες μου και κατά πόσο αυτές ικανοποιούνται.

<p>Β. Η σχέση μου με τους άλλους</p>	<p>1 Β. Στόχος της ενότητας αυτής είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναδειχθούν οι τρόποι επικοινωνίας ανάμεσα στον έφηβο και στους "σημαντικούς άλλους" στη ζωή του, η αλληλεπίδραση μεταξύ τους και πώς αυτή επηρεάζει και διαμορφώνει στάσεις, συμπεριφορές, συναισθήματα, ανάγκες και επιθυμίες. • Να επεξεργαστούν οι μαθητές/τριες την ποιότητα των μηνυμάτων που δέχονται από τους άλλους, να εξοικειωθούν με διαφορετικούς τρόπους επικοινωνίας και να αναγνωρίσουν την αξία της ενεργητικής ακρόασης. 	<p>1.1.Β</p> <ul style="list-style-type: none"> - Οι προσδοκίες των ενηλίκων (γονείς, καθηγητές). Πώς επηρεάζουν τη συναισθηματική κατάσταση και τις επιλογές μου. - Ο ρόλος μου στην οικογένεια, οι σχέσεις μου με τα μέλη της. - Η σχέση μου με τους συνομηλίκους (επιλογή, προσέγγιση, προσδοκίες). - Η σχέση μου με το άλλο φύλο (επιλογή, προσέγγιση, προσδοκίες). - Προβλήματα επικοινωνίας στην οικογένεια, το σχολικό και το φιλικό περιβάλλον. Αντιμετώπιση άγχους. Αντιμετώπιση των συγκρούσεων, της βίας, της άρνησης, της κριτικής (φυγή, επίλυση). - Πώς επικοινωνώ με τους άλλους μέσα σε διάφορες καταστάσεις. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. - Παράγοντες που επηρεάζουν την επικοινωνία στην οικογένεια, στο σχολείο, στην παρέα των συνομηλίκων. - Παραδείγματα και περιπτώσεις αποδοχής, αμφισβήτησης, κριτικής και απόρριψης. Συμπάθειες, αντιπάθειες, φιλίες και έρωτας. - Τα αίτια των συγκρούσεων και της βίας στις διαπροσωπικές μας σχέσεις. Πόσο μπορούμε να ακούμε, να κατανοούμε και να σεβόμαστε τους άλλους. - Οι επιρροές που δέχομαι από τους άλλους όταν πρόκειται να πάρω μια απόφαση. - Σε ποιο βαθμό μπορούμε να διαφοροποιούμαστε από τους άλλους, να λέμε "όχι" και να διεκδικούμε το δικαίωμα της προσωπικής μας επιλογής.
<p>Γ. Η σχέση μου με το περιβάλλον</p>	<p>1 Γ. Στόχος της ενότητας αυτής είναι οι μαθητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συνειδητοποιήσουν πώς το ευρύτερο περιβάλλον τους επηρεάζει τη συμπεριφορά, τα συναισθήματα, τις επιλογές και τον τρόπο ζωής τους. • Να επεξεργαστούν τα θέματα που αφορούν στη σχέση τους με το ευρύτερο περιβάλλον και τις επιρροές που δέχονται από αυτό. 	<p>1.1.Γ</p> <ul style="list-style-type: none"> - Πώς οι αλλαγές επηρεάζουν τη συναισθηματική μας κατάσταση. (Αλλαγή σχολείου, πόλης, κ.λ.π.) - Σε ποιους ρόλους καλούμαι να ανταποκριθώ (μαθητής, κόρη/γιός, αδερφός/-ή, μέλος ομάδας κ.λ.π.) - Ο ρόλος των Μ.Μ.Ε. και της διαφήμισης στη ζωή μας (στόχοι των διαφημιστικών μηνυμάτων, τεχνικές επιρροής, τρόποι διαμόρφωσης της κοινής γνώμης, των στάσεων και συμπεριφορών). - Δυνατότητες που προσφέρονται από το περιβάλλον μου για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου. - Πώς διαχειρίζομαι τον ελεύθερο χρόνο μου. - Κοινωνικές και πολιτισμικές αξίες στην εποχή μας. Πρότυπα, στερεότυπα και προκαταλήψεις που

		<p>επηρεάζουν τις απόψεις μου και τον τρόπο ζωής μου.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ίσες ευκαιρίες, Ισότητα των δυο φύλων. - Κοινωνικός αποκλεισμός, - Οι διαστάσεις του κοινωνικού ρατσισμού και της βίας. - Δυνατότητες μόρφωσης, αθλητισμού και ψυχαγωγίας που μου προσφέρει το περιβάλλον μου.
II. Εθελοντισμός- Πρώτες Βοήθειες		
<ul style="list-style-type: none"> - Βασικά στοιχεία για τις πρώτες βοήθειες - Ενέργειες σε επείγουσες καταστάσεις - Ανακοπή της αναπνοής- τεχνητή αναπνοή - Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση - Καταπληξία (σοκ) - Αιμορραγία - Κρουσπάγημα - Θερμοπληξία - Κατάγματα - Δηλητηριάσεις - Εγκαύματα - Λιποθυμία 	<p>Οι μαθητές/τριες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • να καλλιεργήσουν αρχές και αξίες αλληλεγγύης, ώστε να συμμετέχουν με τη θέλησή τους στην αντιμετώπιση ατομικών και κοινωνικών αναγκών. • να κατανοήσουν την αναγκαιότητα της εκπαίδευσης στις <i>Πρώτες Βοήθειες</i>, να εξοικειωθούν με τους όρους και το νομικό πλαίσιο αυτών και να γνωρίζουν τις βασικές ενέργειες σε περίπτωση έκτακτου συμβάντος. • να κατανοήσουν τη σημασία των πρώτων βοηθειών για τη ζωή του ανθρώπου μέχρι να του δοθεί ιατρική ή νοσοκομειακή φροντίδα. 	<ul style="list-style-type: none"> - Τι σημαίνει πρώτες βοήθειες - Γιατί πρέπει να γνωρίζουμε πρώτες βοήθειες - Νομικά θέματα - Βασικές ενέργειες, - έλεγχος του χώρου, - προφύλαξη από μολυσματικές αρρώστιες, - Διερεύνηση του συμβάντος, - Εκτίμηση της κατάστασης

Η απόφαση αυτή θα ισχύσει από το σχολικό έτος 2012-13.

Η Απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ